

ILOA. Päivi Melamies pitää käsityöluokkaa koulun sydämenä. Halloween -pipon tupsu on raikkaan oranssi. KUVA:AULI HENRIKSSON

Blogi syntyi rakkaudesta käsitöihin ja opettamiseen

Pitkän uran käsityönopeettajana tehnyt Päivi Melamies on käynnistänyt Käsityötunti -blogin, jolla hän haluaa antaa tukea erityisesti luokanopettajille käsityötun- tien ideoimiseen ja toteuttamiseen.

TULLISILTA Päivi Melamies kertoo pyö- ritelleensä blogi-ideaa mielessään noin kaksi vuotta ennen sen käyn- nistymistä elokuun lopulla. Blogis- sa on neljä pääkohtaa: askartelu, omp- elu, lankatyöt ja kirjontatyöt, viides vaihtuu kausittain, nyt ajankohtais- ta on jouluku. - Paljon on jäänyt kokemusta ja

unelmia. Nyt tahdon ne jakaa. Hän pitää tärkeänä blogissa esitel- tyjen töiden toteutettavuutta, niin luokassa kuin kotonakin, jos tunnilla oikein innostuu. Melamies kirjaa työ- vaiheet tarkasti ylös ja on myös tes- tannut ne useampaan kertaan, esi- merkiksi uusinta työtä, keinutont- tua syntyi nelisenkymmentä ennen

kuin vaiheet olivat parhaassa järjes- tyksessä. Blogin sisältö on käyttäjälle maksu- tonta. Ainoa maksullinen tuote tällä hetkellä on mekon kaava. Marime- kon kankaista Melamies on tehnyt näitä mekkoja kymmeniä, eri kokoi- si. Olennaista on toteutettavuuden lisäksi mallin muunneltavuus. Sa-

MALLIT. Ryijypiston kun oppii, saa aikaan nopeasti näyttävää. KUVA:AULI HENRIKSSON

TYYYLIÄ. Ballerinamainen sukkamalli on herättänyt kiinnostusta. KUVA:AULI HENRIKSSON

masta mallista on syntynyt mekko niin Barbinukelle kuin eri kokoisille naisille ja myös jakkumalli.

Usko käsillä tekemisen voimaan

Melamies on koulutukseltaan käsi- työnopeettaja, ja rakastaa sekä käsi- töitä että opettamista.

- Uskon käsillä tekemisen voimaan. Prototyypin kehittäminen on minus- ta uskomattoman mielenkiintoista. Käsityön opetus Suomessa on maa- ilmanlaajuisesti katsoen ainutlaa- tuista, 135 vuotta kaikki oppilaat ovat käyneet käsityötunneilla.

- Suomalainen käsityönopeutuksen perinne on pitkä, ja tulevaisuus näyt- tää lupaavalta. Tiede ja taide yhdes- sä tukevat käsillä tekemisen kehit- tämistä. Suomi on ainoa maa maail- massa, jossa käsityötä opetetaan op- piaineena koko ikäluokalle opetus- suunnitelman mukaan. Itse olen ol- lut ensimmäisessä ikäryhmässä, joka valmistui vuonna 1976 Helsingin yli- opistosta. Käsityötiede on ollut ole- massa siitä asti ja tohtorinkoulutus- ohjelma sen mukana.

Koululaisten käsityöopin antaa suu- rimmaksi osaksi luokanopettaja, jo- ka opettaa sitä luokkaansa kaksi tun- tia viikossa.

- Eli ei ihan hirveän vahvasti pysty paneutumaan. Luokanopettajat tar- vitsevat tukea ja tehtävää on aika pal- jon, hän toteaa.

Käsitöiden merkityksen koulumaai- lmassa hän näkee tärkeänä. - Käsitöiden merkitys oppilaalle on iso. Kun hän saa tuotteen valmiiksi, vie sen kotiin ja saa kehuja, on niillä isompi merkitys kuin koearvosanoil- la. Monelle on myös iso juttu saada käyttänsä koneita, niin ompelukonet- ta kuin teknisen työn työkaluja, hän huomauttaa.

Taidetalon malli Koskenkylään

Innostumisen syttyminen oppilaissa on olennaista.

- Opetussuunnitelmia on yhtä mon- ta kuin on kouluja, valtakunnallinen opetussuunnitelma on hyvä, samoin taitteen perusopetuksen opetussuun- nitelma. Itseäni on häirinnyt koko opetusurani ajan se, kun puhutaan teknisen ja tekstiilityön yhdistämi- sestä, jo tilat tekevät sen mahdotto- maksi, Melamies arvioi.

Melamiehen gradutyö toteutuu Koskenkylän tulevassa koulukeskuk- sessa, jonne rakentuvassa taidetalos- sa on tekstiilityö, tekninen työ sekä kuvaamataito vierekkäin, ensimmäi- senä tällä seudulla. Malli on myös val- tion tilaohjelmassa.

Oman opettajaauran helmiä oli op- pilaiden mieliapaikka -projekti. Ensin kuunneltiin musiikkia silmät kiinni, ja rakennettiin oma mieliapaikka en- sin mielessä. Sen jälkeen vanerista rakennettiin pohja, päättyseinä ja si- vuseinä, etuseinä jää avoimeksi. Ti- la sisustettiin oman mieliapaikan mu- kaiseksi, joku teki saunan, joku kau- niin huoneen. Noin 250 oppilasta te- ki omat mieliapaikkansa ja ne laitet- tiin esille, projekti näytettiin telkka- rissakin.

- Lapset hullaantuivat mieliapaikko- jen tekemiseen, kuudesluokkalainen poika saattoi tulla kysymään voiko jäädä koulun jälkeen tekemään maa- ilmaa, hän muistelee.

Tekemällä oppii

Käsitöiden tekemisessä Melamies pitää tärkeänä, että rakennetaan pe- rustat ensin. Sen päälle on hyvä ra- kentaa lisää osaamista. Blogiinkin on tulossa linkki, josta aukeaa käsi- töiden alkeet.

- Kun osaa esimerkiksi ommel-

MALLI. Villasukkamalli, jossa kavennuskohdat erottuvat eri väreillä. KUVA:AULI HENRIKSSON

MIELIPAikka. Päivi Melamiehen lapsenlapsi Emmi on tehnyt oman mieli- paikkansa, kuvassa yksi huone isommasta kokonaisuudesta. Omille oppilai- leen mieliapaikkaprojekti oli menestys. KUVA:AULI HENRIKSSON

MEKKOJA. Sama malli toimii mek- kona ja tunikana ja eri kuoseilla. KUVA:AULI HENRIKSSON

"Käsityö on suunnittelua ja luovuutta, yhdessä ja yksin tekemistä sekä iloa ja hyötyä aikaan- saannoksista."

Päivi Melamies

la neliön, voi valmistaa vuoritettu- ja kodintekstiilejä ja taskuja. Neliön ompelu on ensimmäinen merkittä- vä ompeluosaaminen. Neliöitä teh- dessä opitaan kankaiden leikkaami- nen, yhteen kiinnittäminen nuppi- neuloilla, ompelun aloituskohta ja sen merkitys, kulmassa kääntymi- nen ja sauma, hän antaa esimerkin.

Tällä tekniikalla saa tehtyä vaik- kapa huoliteltuja essuja, vaatteita ja laukkuja.

- Käsityö on prosessi. Se on suun- nitelua ja luovuutta, yhdessä ja yk- sin tekemistä sekä iloa ja hyötyä ai- kaansaannoksista, hän kuvailee.

Päivi Melamies tunnetaan vierai- taan maukkailta annoksilla hellivä-

MEKON MALLIA. Päivi Melamie- hellä ei lapsena ollut barbia, nyt sellainen on. Nuken yllä mekko, jonka malli on tehty myös ihmiskool- le. KUVA:AULI HENRIKSSON

nä. Perheelle hän on tehnyt resepti- pankin aanelosilla muovitaskuissa, mutta jouluku on tulossa keittokir- ja, blogina sekina.

AULI HENRIKSSON
auli.henriksson@lovvari.fi

Blogin osoite: www.käsityötunti.fi